

Oblast úspor energie

aktuální informace pro obce

Ing. Vladimír Sochor

SEVEn, Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s.

Dny malých obcí
březen 2009

Vývoj spotřeby energie

- Evropa: v následujících 10 až 15 letech mírný růst
- analýza růstu spotřeby – dva klíčové faktory:
 - roste spotřeba kapalných paliv v dopravě
 - roste spotřeba elektřiny

ostatní druhy energie většinou stagnují, nebo i klesají (výjimka ZP jako substitut uhlí, ale celková bilance ZP+uhlí ve opět neroste)
- využívání obnovitelných zdrojů energie (v ČR je cílem 8% výroby elektřiny z OZE v roce 2010)
- využívání úspor energie (v budoucnu významné přínosy)

Energetické komunální plánování

- řada obcí připravila energetické plány a koncepce – obvyklá orientace směrem k dodavatelům energie
- obcím obvykle **chybí regulační prostředky a schopnost stimulovat** místní trh energií a občany

Přímé stimulační nástroje

- **Šíření informací a zvyšování povědomí**
 - překonávání finančních a organizačních zábran
 - nastavení budoucího chování spotřebitelů energie

Nepřímé stimulační nástroje

- **Finanční a administrativní nástroje**
 - daňový systém (ekologické daně, snížení DPH)
 - investiční dotace a tarifní subvence

Možnosti
nových
způsobů
financování

Obnovitelné zdroje energie

- **Národní program (2006 – 2009)**
 - MŽP podporuje projekty využívání OZE i pro obce (investiční podpora environmentálně šetrných způsobů zásobování energií v obcích a částech obcí, včetně bytových domů)
 - MPO podporuje podnikatelské subjekty
 - MZem podporuje zemědělské subjekty (bioplynové stanice)
- **Operační program životní prostředí**
 - Prioritní osa 3 – oblast podpory 3.1 (výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících s cílem zvýšení využívání OZE pro výrobu energie)

Energetická náročnost budov

- **EU směrnice o energetické náročnosti budov**
 - nové budovy – požadavky na energetickou náročnost
 - stávající budovy – požadavky při rekonstrukcích
 - certifikace budov (štitkování)
- **problematika energetické náročnosti budov**
 - průkaz energetické náročnosti budov (výstavba nových budov, stávající budovy nad 1000 m²)
 - povinnost prokázat energetickou náročnost od 1. ledna 2009

Dokumenty o energetické účinnosti

- **Dokument o energetické účinnosti (Green Paper on Energy Efficiency)**
 - střednědobý cíl: uspořit 20% do 2020
 - úspora desítek mld. EUR za nákup energie
 - nová pracovní místa
 - posílení bezpečnosti dodávek energie
 - posílení konkurenceschopnosti EU-25
 - jednání a rozhodování obyvatel ve věci hospodaření s energií
- **EU Směrnice o energetické účinnosti v konečné spotřebě a energetických službách**
 - cílem snížit spotřebu energie o 9% za 9 let

Rekonstrukce energetického systému

- běžný způsob (dodávka díla)
- poskytování energetických služeb

*významným aspektem je následné vlastnictví
instalovaného zařízení*

vlastníkem dodavatel = outsourcing nebo kontraktning

vlastníkem zákazník = EPC (dodavatelský úvěr)

Energetické služby v českých podmínkách

- v českých podmínkách již dlouhá doba trvání
 - první projekt v roce 1993
 - celkem 150 až 200 realizovaných projektů
 - investiční prostředky v objemu přes 3 miliardy Kč
 - celkové úspory lze odhadnout ve výši 800 TJ
(roční spotřeba cca 200 středně velkých škol)
- přizpůsobení české legislativě v oblasti veřejných zakázek
 - v roce 1995 první znění zákona ZVZ
 - metodický pokyn pro EPC ve státním sektoru (1999)
 - terminologie dodavatelského úvěru (2000)

Rozsah služeb při rekonstrukci

- typ opatření
souvislost s dobou návratnosti
- trvání smluvního vztahu
4 – 15 let (závisí na následném vlastnictví zařízení)
- zahrnutí dalších služeb do jednoho projektu
příprava rekonstrukce (včetně zpracování PD), financování,
provádění servisu a údržby, možnost různých způsobů
provozování systému

Obsah smluv o poskytování energetických služeb

- energetický audit a návrh úsporných opatření
- příprava projektu a jeho financování
- realizace navržených opatření (projekt, výstavba, uvedení do provozu, příp. provozování zařízení)
- dlouhodobé záruky na provoz a účinnost zařízení (úspory)
 - provoz a údržba (zaškolení a dohled a/nebo provozování)
 - sledování a vyhodnocování spotřeby energie

Finanční zdroje pro energetické služby

- bankovní úvěry (hlavní zdroj financí firem ESCO)
- vlastní prostředky firem energetických služeb (malé projekty)
- zvýhodněné úvěry na projekty úspor energie – ČSOB, Česká spořitelna (využití dotací ČMZR)
- odprodej pohledávek
- plánovaná podpora Ministerstva průmyslu a obchodu (dotace na úroky pro firmy energetických služeb)

Dotace pro energeticky úsporné projekty

- **české dotační programy**

- Státní fond rozvoje bydlení
 - program PANEL
 - půjčky pro města a obce (modernizace bytů)
- programy Ministerstva průmyslu a obchodu (**Program EFEKT** – Státní program podpory úspor energie a využívání OZE)
- Státní fond životního prostředí

- **zahraniční dotační programy**

- Operační program podnikání a inovace (EKO-ENERGIE – prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu)
- Operační program životní prostředí (prostřednictvím Státního fondu životního prostředí) – několik prioritních os (např. ochrana ovzduší)
- Regionální operační programy NUTS
 - regenerace a rozvoj měst a obcí (přes 10 tisíc obyvatel)
 - integrovaná podpora místního rozvoje
- další formy podpory – Norské fondy, programy IEE, švýcarsko-české programy spolupráce atd.

Dotace pro energeticky úsporné projekty

Operační program životní prostředí

- podpora pro přibližně 570 projektů ve veřejné sféře (školy, nemocnice atd.) formou zatepelní budov zateplení obvodových konstrukcí, výměna okenních výplní a zateplení střech
- objem podpory přibližně 6 miliard korun
- **možnost zvýšení objemu úspor energie**
realizace projektu poskytování energetických služeb v podobě renovace technologických zařízení na výrobu, dodávku a spotřebu energie

Kombinace finančních zdrojů

- **úpravy technologických zařízení budov**
 - návratnost 3-6 let
 - nejvhodnější zajistit formou energetických služeb (EPC)
- **úpravy stavebních prvků budov**
 - návratnost minimálně 15 let
 - vhodné využít dotačních titulů (např. OPŽP)

kombinace uvedených přístupů

Děkuji za pozornost

vladimir.sochor@svn.cz

www.svn.cz